

סאדאת פלסטיני? עוד פנינה שקרית של נתניהו

שאול אריאלי, 28 בנובמבר 2017
<https://www.haaretz.co.il/opinions/.premium-1.4636937>

באירוע לציון 40 שנה לביקור אנואר סאדאת שהתקיים בכנסת בשבוע שעבר, התייחס ראש הממשלה בנימין נתניהו לאפשרות של משא ומתן עם הפלסטינים ואמר: "עוד לא נתקלתי ב'סאדאת פלסטיני' - שיכריז על רצונו בקץ הסכסוך, יכיר במדינת ישראל בגבולות כלשהם, ויתמוך בזכותנו לחיות בביטחון ובשלום". כרגיל, אין מדובר רק בשכתוב של ההיסטוריה על ידי נתניהו אלא בהפרחת אוסף שקרים שאין צורך להתאמץ יתר על המידה בכדי להפריכם.

כבר ב-9 בספטמבר 1993, בחילופי המכתבים בין יצחק רבין ויאסר ערפאת ערב החתימה על הסכם אוסלו נכתב: "אש"ף מכיר בזכותה של ישראל להתקיים בשלום ובביטחון, מכיר בהחלטות מועצת הביטחון 242 ו-338, מתחייב לפתרון הקונפליקט בדרכי שלום ובאמצעות המשא ומתן, מגנה את הטרור, ורואה בחתימה תחילתו של עידן של דו-קיום המשוחרר מאלימות וצעדים אחרים המסכנים את היציבות והשלום". בהמשך הוסיף ערפאת והגדיר את סעיפי האמנה הפלסטינית השוללים את קיומה כ"בלתי-תקפים ובלתי-ישימים". בתמורה לכל זה ישראל נדרשה להכיר באש"ף כנציגו של העם הפלסטיני.

ב-13 בספטמבר 1993, ב"הצהרת העקרונות" (הסכם אוסלו), שנתניהו הבטיח ועשה על פי עדותו שלו כל שביכולתו בכדי לחבל בה, נכתב ונחתם כבר בשורות הראשונות כי הצדדים "מסכימים כי הגיעה העת לשים קץ לעשרות שנים של עימות וסכסוך, מכירים הדדית בזכויותיהם הלגיטימיות והפוליטיות ושואפים לפעול ככל יכולתם לחיות בדו-קיום בשלום ובכבוד ובביטחון הדדיים, ולהגיע להסדר שלום צודק, בר-קיימא וכולל ולפיוס היסטורי באמצעות התהליך המדיני המוסכם".

ואם אין בזה די הרי, שב-28 בספטמבר 1995, נחתם בהסכם הביניים כי הצדדים "מאשרים מחדש את נחישותם לשים קץ לעימות של עשרות שנים ולחיות בדו-קיום של שלום, כבוד הדדי וביטחון, תוך הכרה בזכויותיהם הלגיטימיות והפוליטיות ההדדיות".

כמובן שנתניהו לא נשאר חייב למחויבויות הרשמיות והברורות הללו, ולפי צורך השעה שיחרר לעולם הצהרות "תמיכה" למשנתו ה"חותרת" לשלום. הוא התחיל ב-1993 בכך שכתב "שמדינת אש"ף אשר תושלת 15 ק"מ מחופי תל אביב תהווה סכנת מוות מיידית

למדינה היהודית" או ש"מדיניות אש"ף היא תורת השלבים ומטרתו היא להשמיד את מדינת ישראל ולא להגיע להסדר איתה. ההחלטות שקיבל אש"ף ב-1988 נועדו רק לרצות את ארצות הברית", והליכתם של הפלסטינים למשא ומתן לצורך הקמת מדינת פלסטינית "נועדה רק להחזיר אותה (את ישראל) לגבולות הצרים שקדמו למלחמת ששת הימים, ולאחר מכן לחדש מגבולות אלו את מתקפת ההשמדה על המדינה היהודית".

נתניהו הקפיד לבטא את "נכונותו" לפתרון שתי המדינות גם בקדנציות המאוחרות שלו: "בתנאים שהם רוצים כרגע, מדינה פלסטינית אינה באה בחשבון" (2015). וערב הבחירות הבטיח כי "אם אבחר לא תקום מדינה פלסטינית בקדנציה שלי" (מארס 2015). מבחינת נתניהו ניתן להרחיק לכת רק עד לפתרון הבא: "תוכנית האוטונומיה תחת שליטת ישראל היא החלופה היחידה למניעת הסכנות הללו, הצפונות בתוכנית 'השלום' של הסכם אוסלו".

נתניהו ממשיך ומתעלם מהצהרות חוזרות ונשנות של עבאס בעניין סוף הסכסוך באירועים שונים כמו בנאאמו בעזה: "יש לחסל את עקבות הנכבה באמצעות פתרון קבע המבוסס על העיקרון של שתי המדינות לשני העמים (דולתין לשעבין). הקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל תביא לפיוס היסטורי (מצאלחה תאריח'יה) בין שני העמים". ובהמשך "פיוס היסטורי על בסיס שתי המדינות לשני העמים" (עזה, 13 בספטמבר 2005). או במפגש עם חברי כנסת שבו אמר: "אומרים שגם אחרי הסכם השלום אנחנו נדרוש את חיפה, עכו וצפת, זה לא נכון. ההסכם יהיה סוף הסכסוך". ובהמשך "אם לא יהיה הסדר קבע שמדבר על סוף הסכסוך זה ייתן לגורמים שונים אפשרות לחבל ולעצור הכל" (רמאללה, 2013).

אם נתניהו היה מבקש, עבאס היה ממציא לו את החוברת הנקראת "העמדה", שמחולקת בשנים האחרונות בשלוש שפות לכל מי שמבקר במוקטעה או לכל מי שמבקש. שם היה מוצא כבר בהתחלה את הפנייה המופיעה ביוזמת הליגה הערבית, שאושרה ומאושרת פה אחד כל שנה ביחס "לפתרון שתי המדינות ולסיום הסכסוך". באותו עמוד היה מגלה שנכתב שכבר "באלג'יריה בשנת 1988 הודיעה ההנהגה הפלסטינית על קבלת העיקרון של פתרון שתי המדינות על קווי ה-4 ביוני 1967 כבסיס לסיום הסכסוך הישראלי-פלסטיני". וכן בהמשך נכתב: "והקמתה של מדינה פלסטינית עצמאית על קווי 1967 עם תיקוני גבול קטנים ומוסכמים על הצדדים".

אפילו בהתייחס לסוגיית הפליטים נכתב: "בפגישות קודמות בין הפלסטינים לישראל הוכח שישנם רעיונות מעשיים וברי ביצוע לפתרון בעיית הפליטים הפלסטינים וזאת כאשר ישנן

כוונות כנות כדי להגיע לפתרון שתי המדינות ולסיים את הסכסוך". וכדי להסיר ספק ביחס למימוש זכות השיבה נכתב מיד כי מדובר ב"פתרון צודק ומוסכם... משמעות הדבר שלא תהיה כפיית פתרונות על אף צד".

סוף הסכסוך הוא תוצר של הסכם הקבע, שבו כל התביעות מגיעות אל קצן. בכדי לחתום על הסכם כזה על ישראל לחזור לשולחן המשא ומתן על בסיס הפרמטרים הידועים מהם נסוג נתניהו כבר ב-2009. סוף הסכסוך כסעיף הסכמי לא יוכל לשרוד זמן רב באם שני הצדדים לא יפעלו להגיע בתהליך רב שנים לפיוס אמיתי. זה ייתכן רק אם שני הצדדים יחתמו על הסכם שבו יעשו ויתורים כואבים, אך האינטרסים הלאומיים המהותיים שלהם יישמרו: לישראל, מדינתו הדמוקרטית של העם היהודי הנהנית מביטחון ומגבולות מוכרים, ולפלסטינים מדינה עצמאית בגדה המערבית וברצועת עזה שבירתה במזרח ירושלים. לשם כך, מסתבר, לא חסר סאדאת פלסטיני, אלא יותר בגין ישראלי ולא פחות מכך קרטר אמריקאי.